

DE GROTE VIER

Agatha Christie®

Agatha Christie (1890-1976) wordt vaak de 'koningin van de misdaad' genoemd. Al even beroemd als zichzelf werden haar scheppingen: de Belgische detective Hercule Poirot, de slimme, oude Miss Marple en het speurderspaar Tommy en Tuppence. Agatha Christie is, met ruim 3,2 miljard verkochte exemplaren, de bestverkopende auteur aller tijden.

Agatha Christie

De grote vier

the house of books

The Big Four © 1927 Agatha Christie Limited. All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE © and HERCULE POIROT © and the Agatha Christie signature are registered trademarks of Agatha Christie Limited in the UK and/or elsewhere.

All rights reserved.

De grote vier © 2017 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

Under exclusive license to Overamstel uitgevers bv

Omslagontwerp: baqup

Typografie: Crius Group

ISBN 978 90 443 5281 8

ISBN 978 90 443 5282 5 (e-book)

NUR 331

www.thehouseofbooks.com

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

The House of Books is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De onverwachte gast

Ik heb mensen ontmoet die van het oversteken van het Kanaal genieten. Ze zitten kalm in hun dekstoelen en wachten bij aankomst tot de boot vastligt, zoeken zonder drukte hun bagage bij elkaar en gaan van boord. Dat lukt mij nooit. Zodra ik aan boord ben krijg ik het gevoel of er veel te weinig tijd is om rustig te gaan zitten lezen of iets dergelijks. Ik zet mijn bagage telkens ergens anders neer en als ik naar de salon ga om te eten, schrok ik haastig mijn eten naar binnen met het onrustige idee dat de boot onverwacht zal aankomen terwijl ik beneden ben. Misschien komt dat door de korte verloven die je in de oorlog kreeg, toen het zo belangrijk leek een plaatsje dicht bij de loopplank te veroveren en bij de eersten te zijn die van boord gingen om geen enkele kostbare minuut van je drie of vijf dagen verlof te missen.

Toen ik die julimorgen bij de reling stond en de witte klippen van Dover naderbij zag komen, verbaasde ik me over de passagiers die zo kalm in hun stoelen zaten en zelfs geen blik wierpen op het eerste stukje van hun geboorteland dat daar opdoemde. Maar misschien was hun situatie anders dan de mijne. Ongetwijfeld waren velen van hen alleen maar voor een weekeind naar Parijs overgestoken, terwijl ik de laatste anderhalf jaar op een ranch in Argentinië had doorgebracht. Het was me daar goed gegaan en mijn vrouw en ik hadden genoten van het vrije, gemakkelijke leventje in Zuid-Amerika, maar toch voelde ik een brok in mijn keel toen die bekende kust steeds dichterbij kwam.

Ik was twee dagen geleden in Frankrijk aangekomen, had daar een paar zaken afgehandeld en was nu op weg naar Londen. Daar

zou ik een paar maanden blijven, lang genoeg om oude vrienden op te zoeken en speciaal één oude vriend: een kleine man met een eivormig hoofd en groene ogen – Hercule Poirot! Ik was van plan hem te verrassen en had in mijn laatste brief uit Argentinië geen enkele toespeling gemaakt op mijn voorgenomen reis – dat plan was trouwens plotseling opgekomen als resultaat van zekere complicaties in zaken – en ik probeerde me dikwijls voor te stellen hoe verbaasd en verrukt hij zou zijn als hij me zag.

Ik wist dat hij niet ver van zijn hoofdkwartier af zou zijn. De tijd waarin de gevallen die hij te behandelen kreeg hem van het ene eind van Engeland naar het andere voerden, was voorbij. Zijn roem had zich verbreed en hij hoefde niet al zijn tijd meer aan één zaak te besteden. Hij wilde nu liever beschouwd worden als ‘adviseur’, een specialist in zijn vak, net als de specialisten in Harley Street. Hij had altijd de spot gedreven met de populaire opvatting dat een detective een menselijke bloedhond was die allerlei wonderlijke vermommingen aannam om misdadigers op te sporen en elke voetafdruk opmat.

‘Nee vriend Hastings,’ zei hij vaak, ‘dat laten we over aan Giraud en zijn vrienden. Hercule Poirot heeft zijn eigen methoden. Orde en regel en “de kleine grijze cellen”. Als ik zo op mijn gemak in mijn eigen leunstoel zit zie ik dingen die anderen niet zien en we trekken maar niet hals over kop conclusies, zoals die brave Japp.’

Er was dus weinig kans dat ik Hercule niet thuis zou treffen. Na aankomst in Londen deponeerde ik mijn bagage in een hotel en reed regelrecht naar het oude adres. Wat een herinneringen kwamen er bij me boven! Ik gunde me nauwelijks de tijd om mijn oude hospita te begroeten maar snelde met twee treden tegelijk de trap op en klopte op Poirots deur.

‘Binnen,’ riep een bekende stem.

Ik opende de deur en stond tegenover Poirot, die een koffertje in de hand hield, dat hij liet vallen toen hij me zag.

‘*Mon ami*, Hastings!’ riep hij. ‘*Mon ami!*’

En op me tosnellend omhelsde hij me. Ons gesprek was onsa-

menhangend en bestond uit uitroepen, vragen, halve antwoorden, groeten van mijn vrouw, de reden van mijn reis, alles door elkaar.

‘Er woont zeker iemand anders in mijn oude kamers?’ vroeg ik eindelijk, toen we wat gekalmeerd waren. ‘Wat zou ik weer graag hier bij jou wonen.’

Poirots gezicht veranderde plotseling.

‘*Mon dieu!* wat een *chance épouvantable*. Kijk eens rond, beste vriend.’

Nu pas keek ik naar mijn omgeving. Tegen de muur stond een geweldige, voorhistorische koffer. Daarnaast een rijtje valiezen, netjes naar grootte gerangschikt. De conclusie lag voor de hand.

‘Ga je op reis?’

‘Ja.’

‘Waarheen?’

‘Zuid-Amerika.’

‘Wat?’

‘Ja. Wat een wonderlijke samenloop van omstandigheden, hè? Ik ga naar Rio en elke dag zei ik tegen mezelf: ik zal er geen woord over schrijven. Wat zal Hastings verbaasd zijn als ik opeens voor zijn neus sta!’

‘Wanneer vertrek je?’

Poirot keek op zijn horloge.

‘Over een uur.’

‘Ik dacht dat je altijd had gezegd dat niets je ertoe zou kunnen bewegen een lange zeereis te maken.’

Poirot sloot zijn ogen en huiverde.

‘Praat er niet van, mijn vriend. Mijn dokter heeft me verzekerd dat niemand eraan sterft, en het is maar voor deze ene keer; ik doe het nooit weer.’

Hij duwde me op een stoel.

‘Laat me je vertellen wat er gebeurd is. Weet je wie de rijkste man ter wereld is? Zelfs rijker dan Rockefeller? Abe Ryland.’

‘De Amerikaanse zeepkoning?’

‘Precies. Een van zijn secretarissen is bij me geweest. Er is in Rio heel wat trammelant in verband met een grote maatschappij. Hij wilde dat ik die zaak ter plaatse zou gaan onderzoeken. Ik heb geweigerd. Ik heb hem gezegd dat ik hem, als hij me de feiten voorlegde, mijn mening erover zou zeggen. Maar hij beweerde dat hij dat niet kon doen. De feiten konden me alleen worden meegedeeld na mijn aankomst daar. Dat zou onder normale omstandigheden een eind aan de bespreking hebben gemaakt. De brutaliteit om Hercule Poirot de wet te willen voorschrijven! Maar het geld dat me werd aangeboden was zó veel, dat ik voor het eerst van mijn leven erdoor in verleiding werd gebracht. Het was letterlijk een fortuin! En dan was er nóg een aantrekkelijke kant aan de zaak en wel: jij, mijn vriend. Ik heb me deze laatste anderhalf jaar een zeer eenzame, oude man gevoeld. En ik dacht: waarom eigenlijk niet? Ik begin er genoeg van te krijgen altijd weer allerlei onbenullige problemen op te lossen. Ik heb genoeg roem vergaard. Laat ik dat geld aannemen en ergens dicht in de buurt van mijn oude vriend gaan wonen.’

Ik was werkelijk ontroerd door Poirots woorden.

‘Ik heb het voorstel dus geaccepteerd,’ vervolgde hij, ‘en over een uur moet ik weg, wil ik de boottrein nog halen. Een ironie van het lot, niet? Maar ik wil je wel bekennen, Hastings, dat ik geaarzeld zou hebben als de aangeboden som niet zo groot was geweest, want ik ben een poosje geleden een onderzoek voor mezelf begonnen. Vertel me eens, wat wordt er bedoeld met de woorden “De Grote Vier”?’

‘Ik vermoed dat die slaan op de conferentie van Versailles en verder zijn er nog de beroemde “grote vier” uit de filmwereld.’

‘O, juist,’ zei Poirot peinzend. ‘Ik ben die woorden namelijk onder heel andere omstandigheden tegengekomen. De uitdrukking schijnt te slaan op een groepje internationale misdadigers of zoiets, maar...’

‘Maar wat?’ vroeg ik, toen hij aarzelde.

‘Ik heb de indruk dat het iets op grote schaal is. Natuurlijk is dat alleen maar een idee van me. Maar nu moet ik voortmaken, de tijd dringt.’

‘Ga niet,’ drong ik aan. ‘Annuleer je passage en neem dezelfde boot als ik.’

Poirot keek me verbaasd aan.

‘Je begrijpt het niet! Ik heb mijn woord gegeven, het woord van Hercule Poirot. Nu zou alleen een zaak van leven en dood me nog kunnen tegenhouden.’

‘En dat zal wel niet gebeuren,’ zei ik spijtig. ‘Tenzij op het nippertje de deur open gaat en de onverwachte gast binnenkomt.’ Ik lachte en toen schrokken we van een geluid dat uit de kamer ernaast kwam.

‘Wat is dat?’ riep ik.

‘*Ma foi!*’ zei Poirot. ‘Het lijkt er veel op dat jouw onverwachte gast in mijn slaapkamer zit.’

‘Hoe komt die daar? Er is geen andere deur dan deze.’

‘Je geheugen is uitstekend, Hastings. Zeg jij dus maar wat dat geluid betekent.’

‘Het raam! Dan is het een inbreker! Hij zal een hele klim hebben gehad, ik dacht zelfs dat het onmogelijk was.’ Ik stond op en liep in de richting van de deur, maar het geluid van een hand die aan de deurknop morrelde deed me stilstaan.

De deur ging langzaam open en daar stond een man. Hij zat onder het stof en de modder, en zijn gezicht was mager en ingevallen. Poirot snelde naar hem toe en riep tegen me: ‘Cognac! Gauw!’

Ik schonk wat cognac in een glas en bracht het hem. Poirot slaagde erin de man er iets van te laten drinken en samen droegen we hem naar de divan. Na enige ogenblikken opende hij zijn ogen en keek wezenloos om zich heen.

‘Wat komt u hier doen, monsieur?’ vroeg Poirot.

De man deed zijn mond open en zei op een eigenaardige toon: ‘Hercule Poirot, 14 Farroway Street.’

‘Ja, dat ben ik.’

De man scheen het niet te verstaan en herhaalde op precies dezelfde toon: ‘Hercule Poirot, 14 Farraway Street.’

Poirot probeerde iets meer uit de man te krijgen. Soms gaf deze helemaal geen antwoord, dan weer herhaalde hij dezelfde zin. Poirot beduidde me naar de telefoon te gaan.

‘Bel dokter Ridgeway!’

De dokter was gelukkig thuis en kwam al na enkele minuten haastig binnen.

‘Wat is er aan de hand?’

Poirot legde hem met enkele woorden de situatie uit en de dokter begon onmiddellijk onze vreemde bezoeker te onderzoeken, die zich van onze aanwezigheid absoluut niet bewust scheen te zijn.

‘Hm,’ zei dokter Ridgeway, toen hij de man had onderzocht. ‘Een eigenaardig geval.’

‘Hersenkoorts?’ vroeg ik.

De dokter snoof minachtend.

‘Hersenkoorts! Hersenkoorts! Die bestaat niet! Uitvinding van romanschrijvers. Nee, de man heeft de een of andere schok gehad. Hij heeft een idee-fixe; hij moet Hercule Poirot, 14 Farraway Street, vinden en hij herhaalt die woorden werktuiglijk, zonder te weten wat ze betekenen.’

‘Afasie?’ vroeg ik.

De dokter snoof niet zo hard als de eerste keer. Hij antwoordde niet maar gaf de man papier en potlood.

‘Laten we eens zien wat hij daarmee doet,’ zei hij.

De man deed er eerst niets mee, toen begon hij plotseling koortsachtig te schrijven. Even plotseling hield hij ermee op en liet papier en potlood op de grond vallen. De dokter raapte ze op en schudde zijn hoofd.

‘Niets! Alleen het cijfer 4 is er wel twaalf keer op gekrabbeld, steeds groter. Hij wil zeker 14 Farraway Street schrijven. Een interessant geval – heel interessant. Zou u hem tot vanmiddag hier kunnen

houden? Ik moet nu naar het ziekenhuis maar ik kom vanmiddag terug en zal dan alles voor zijn opname regelen. Het is een té interessant geval om uit het oog te verliezen.'

Ik zei hem dat Poirot op het punt stond op reis te gaan en dat ik had voorgesteld hem naar Southampton te brengen.

'Dat is goed. Laat de man maar gerust hier, er kan niets gebeuren. Hij is volkomen uitgeput en zal waarschijnlijk een uur of acht achter elkaar slapen. Ik zal even gaan praten met die goeie mevrouw Pearson van u en haar zeggen dat ze een oogje op hem moet houden.'

Met zijn gewone snelheid haastte Ridgeway zich de kamer uit. Poirot pakte zijn laatste koffertje in en keek op de klok.

'Wat vliegt de tijd toch. Hastings, je kunt niet zeggen dat ik je hier heb achtergelaten zonder dat je iets te doen hebt. Een sensationeel probleem. De onbekende man! Wie is het? Wat is hij? *Sapristi*, ik zou twee jaar van mijn leven geven als die boot morgen ging in plaats van vandaag. Ik voel dat dit iets heel merkwaardigs is. Maar je moet er wel tijd voor hebben! Het kan dagen, misschien wel maanden duren voor hij in staat zal zijn ons te zeggen wat hij me kwam vertellen.'

'Ik zal mijn best doen, Poirot,' verzekerde ik hem. 'Ik zal trachten een goede plaatsvervanger voor je te zijn.'

'Ja-a-a.'

Het kwam er nogal weifelend uit.

'Als ik een verhaal wilde schrijven,' zei ik luchtig, 'zou ik dit in verband brengen met jouw laatste idee-fixe en het *Het geheim van De Grote Vier* noemen.' Ik tikte met mijn potlood op de cijfers.

Toen schrok ik want onze zieke kwam uit zijn verdoving bij, richtte zich op en zei duidelijk: 'Li Chang Yen.' Hij zag eruit als iemand die plotseling uit een diepe slaap ontwaakt. Poirot beduidde me niets te zeggen. De man ging door. Hij sprak met een heldere, hoge stem en iets in zijn uiteenzetting gaf me de indruk dat hij iets aanhaalde uit een of ander rapport of uit een lezing.

'Li Chang Yen kan beschouwd worden als het brein van De

Grote Vier. Hij is de controlerende en stimulerende kracht. Ik heb hem daarom nummer Eén genoemd. Nummer Twee wordt zelden met zijn echte naam genoemd. Hij wordt voorgesteld door een S met twee strepen erdoor, het dollarteken, en ook door twee strepen en een ster. Daaruit kan worden opgemaakt dat hij Amerikaan is en dat hij de macht van het geld vertegenwoordigt. Het lijdt geen twijfel of nummer Drie is een vrouw van Franse nationaliteit. Het is mogelijk dat ze een *demi-mondaine* is, maar zeker is het niet. Nummer Vier...' Zijn stem brak. Poirot boog zich over hem heen.

'Ja,' drong hij aan, 'nummer Vier...?'

Hij hield zijn ogen strak gevestigd op het gezicht van de man, dat een ontzettende angst uitdrukte; zijn trekken waren verwrongen.

'De Vernietiger,' stamelde de man en viel toen met een laatste krampachtige beweging bewusteloos achterover.

'*Mon Dieu,*' fluisterde Poirot. 'Ik had dus gelijk, ik had gelijk.'

'Denk je...?' begon ik.

Hij viel me in de rede. 'Breng hem naar het bed in mijn slaapkamer. Ik heb geen minuut meer te verliezen, anders mis ik mijn trein. Niet dat ik die zo graag wil halen. Ik wou dat ik hem kon missen, maar ik heb mijn woord gegeven. Kom, Hastings!'

Na onze geheimzinnige bezoeker in de hoede van mevrouw Pearson te hebben achtergelaten, reden we weg en haalden nog net op het nippertje de trein. Poirot was beurtelings stil en spraakzaam. Soms zat hij uit het raampje te staren alsof hij droomde, en verstond hij kennelijk geen woord van wat ik zei. Dan werd hij opeens levendig, overstelpte me met bevelen en drukte me op het hart hem vooral geregeld te telegraferen.

De trein stopte niet vóór Southampton, maar even voorbij Woking moest hij stilhouden omdat het sein op onveilig stond.

'*Sacré mille tonnerres!*' riep Poirot plotseling. 'Ik ben een idioot geweest. Nu begrijp ik het pas! Wat een zegen dat die trein net moest stoppen. Spring eruit, Hastings, spring eruit!'

In een mum had hij het portier opengerukt en sprong eruit, op de rails.

‘Gooi de koffers eruit en spring.’

Ik gehoorzaamde nog net op tijd, want toen ik naast hem neerkwam, zette de trein zich in beweging.

‘En nu wil je me zeker wel vertellen wat dat allemaal te betekenen heeft, Poirot,’ zei ik een beetje nijdig.

‘Er is me een licht opgegaan, mijn vriend!’

‘Dat begrijp ik, ja,’ zei ik.

‘Was het maar waar,’ zei Poirot. ‘Ik vrees dat dat niet het geval is. Als jij deze twee koffertjes kunt dragen neem ik de rest wel.’

De man uit het gesticht

Gelukkig was de trein dichtbij een station gestopt. Een korte wandeling bracht ons bij een garage waar we een auto konden huren en een half uur later reden we naar Londen terug. Toen pas verwaardigde Poirot zich mijn nieuwsgierigheid te bevredigen.

‘Je snapt het niet, hè? Ik eerst ook niet. Maar nu wel. Hastings, *ze wilden me uit de weg hebben.*’

‘Wat?’

‘Ja, sluw bedacht. Bepaald scherpzinnig. Ze waren bang voor me.’

‘Wie?’

‘Die vier genieën, die samen een misdadigersbende vormen. Een Chinees, een Amerikaan, een Franse vrouw en... nog iemand. Bid God, dat we op tijd terug zullen zijn, Hastings.’

‘Geloof je dat onze bezoeker gevaar loopt?’

‘Ik ben er zeker van.’

Mevrouw Pearson begroette ons met uitroepen van verbazing over onze spoedige terugkeer, maar Poirot ging er niet op in en informeerde naar onze gast. Alles was in orde. Er was niemand geweest en onze vriend had geen kik gegeven. Met een zucht van verlichting liepen we naar boven, waar Poirot meteen doorliep naar de slaapkamer. Even later riep hij me; zijn stem klonk vreemd nerveus.

‘Hij is dood, Hastings.’

Ik haastte me naar hem toe. De man lag nog precies zoals we hem hadden achtergelaten maar hij was nu dood en moest al enige tijd dood zijn geweest. Ik snelde naar een dokter. Ik wist dat Ridgeway

nog niet thuis kon zijn. Gelukkig vond ik er bijna onmiddellijk een en nam die mee.

‘Hij is inderdaad dood, de arme kerel. Zeker een zwerver die u hebt binnengehaald?’

‘Zoiets,’ zei Poirot ontwijkend. ‘Wat is de oorzaak van zijn dood, dokter?’

‘Dat valt moeilijk te zeggen. Misschien een beroerte. Er zijn tekenen van verstikking. Is hier ergens gas?’

‘Nee, we hebben hier alleen elektriciteit.’

‘En de ramen staan open. Ik zou zeggen dat hij ongeveer twee uur geleden gestorven is. U wilt zeker wel de autoriteiten waarschuwen?’

Hij vertrok. Poirot belde enkele instanties op en ten slotte, tot mijn verbazing, onze oude vriend, inspecteur Japp, die hij vroeg zo gauw mogelijk te willen komen.

Even later kwam mevrouw Pearson binnen met ogen zo groot als theeschoteltjes.

‘Er is iemand van het krankzinnigengesticht in Hanwell. Zal ik hem boven laten?’

We knikten en een grote, dikke man in uniform kwam de kamer binnen.

‘Morgen heren,’ zei hij opgewekt. Ik geloof dat een van mijn klantjes hier is. Is gisteravond ontsnapt.’

‘Hij *was* hier,’ zei Poirot kalm.

‘Hij is er toch niet weer vandoor?’ vroeg de bewaker een beetje bezorgd.

‘Hij is dood.’

De man keek opgelucht.

‘Wat u zegt. Nou, ik moet zeggen, dat dat voor alle partijen het beste is.’

‘Was hij gevaarlijk?’

‘Moordzuchtig bedoelt u? O nee, dat niet, volkomen onschadelijk. Maar hij had vervolgingswaan. Had het altijd over geheime

genootschappen in China, die hem hadden opgesloten. Ze zijn allemaal hetzelfde.’

Ik huiverde.

‘Hoe lang is hij opgesloten geweest?’ vroeg Poirot.

‘Zowat twee jaar.’

‘O, juist,’ zei Poirot. ‘Is het nooit bij iemand opgekomen dat hij wel eens normaal kon zijn geweest?’

De bewaker lachte.

‘Als hij normaal was, zat hij niet in een krankzinnigengesticht. Ze zeggen allemaal dat ze normaal zijn.’ Poirot ging er niet verder op in. Hij nam de man mee om het lijk te zien. Het werd onmiddellijk geïdentificeerd.

‘Ja, dat is ’m,’ zei de bewaker ongevoelig, ‘rare snuiter, hè? Nou, heren, dan ga ik maar weer eens om rapport uit te brengen. We zullen u niet langer met het lijk opgescheept laten. Maar als er lijkschouwing komt zult u er wel bij moeten zijn, denk ik. Goeiemorgen, heren.’

Met een onhandige buiging verliet hij de kamer.

Enkele minuten later arriveerde Japp, de inspecteur van Scotland Yard, monter en kwiek als altijd.

‘Hier ben ik, monsieur Poirot. Wat kan ik voor u doen? Ik dacht dat u ergens ver weg aan vreemde kusten was.’

‘Mijn beste Japp, ik wil graag weten of je deze man al eens eerder hebt gezien.’

Hij ging Japp voor naar de slaapkamer. De inspecteur keek verbaasd naar de gedaante op het bed.

‘Hij komt me bekend voor, en ik durf te zeggen dat ik een goed geheugen heb. Waarachtig, het is Mayerling!’

‘En wie is – of was – Mayerling?’

‘Iemand van de Geheime Dienst – niet een van onze mensen. Is vijf jaar geleden naar Rusland gegaan en we hebben nooit meer iets van hem gehoord. We dachten dat de Bolsjewieken hem geliquideerd hadden.’

‘Het klopt allemaal,’ zei Poirot, nadat Japp afscheid had genomen, ‘behalve het feit dat hij een natuurlijke dood schijnt te zijn gestorven.’

Hij bleef met een rimpel in zijn voorhoofd peinzend neerzien op de roerloze gedaante. Een windvlaag deed de gordijnen opbollen en hij keek plotseling op.

‘Jij hebt zeker de ramen opengezet toen je hem op het bed hebt gelegd, Hastings?’

‘Nee, dat heb ik niet gedaan,’ zei ik. ‘Voorzover ik me herinneren kan waren ze dicht.’

Poirot vroeg scherp: ‘Dicht? En nu zijn ze open. Wat kan dat betekenen?’

‘Dat er iemand door naar binnen is gekomen,’ zei ik.

‘Mogelijk,’ zei Poirot, maar zonder overtuiging. Even later zei hij:

‘Dat bedoelde ik niet, Hastings. Als er maar één raam open stond zou het me niet zo verwonderen. Maar dat ze allebei open zijn verbaast me.’

Hij liep haastig naar de andere kamer.

‘Het raam in de woonkamer is ook open en dat was ook dicht toen we weggingen.’

Hij boog zich over de dode man heen en bestudeerde aandachtig diens mondhoeken. Toen keek hij plotseling op.

‘Hij heeft een prop in zijn mond gekregen, waardoor hij is vergiftigd.’

‘Goeie hemel,’ riep ik ontsteld. ‘Dat zal dan allemaal wel uitkomen bij de lijkschouwing.’

‘Er zal niets uitkomen. Hij is gedood door het inhaleren van blauwzuur – dat is vlak onder zijn neus gehouden. Daarna is de moordenaar weggegaan, na eerst alle ramen te hebben opengezet. Blauwzuur is erg vluchtig en heeft de geur van bittere amandelen. Als er geen spoor van de lucht over is en er geen enkele aanwijzing voor moord bestaat, zou elke dokter de dood aan een natuurlijke oorzaak toeschrijven. Dus deze man was bij de Geheime Dienst, Hastings. En hij is vijf jaar geleden in Rusland verdwenen.’

‘Hij heeft de laatste twee jaar in een gesticht gezeten,’ zei ik. ‘Waar kan hij dan de drie voorafgaande jaren geweest zijn?’

Poirot schudde zijn hoofd en greep toen mijn arm.

‘De klok, Hastings, kijk eens naar de klok!’

Ik volgde zijn blik naar de schoorsteenmantel. De klok was om vier uur blijven stilstaan.

‘*Mon ami*, daar heeft iemand aangezetten. Die klok kon nog drie dagen lopen; hij hoeft maar eens in de acht dagen opgewonden te worden.’

‘Wat kan dat betekenen? Zouden ze een valse aanwijzing hebben willen geven door het te doen voorkomen of de moord om vier uur heeft plaatsgevonden?’

‘Nee, nee, denk eens na *mon ami*, gebruik je kleine grijze cellen! Jij bent Mayerling. Je hoort iets en je weet maar al te goed dat je lot bezegeld is. Je hebt nog net de tijd om een teken achter te laten. Vier uur, Hastings. Nummer Vier. *De Vernietiger!*’

Hij snelde naar de andere kamer, nam de telefoon van de haak en belde het gesticht in Hanwell op.

‘Spreek ik met het krankzinnigengesticht? Ik hoorde dat er vandaag een patiënt ontsnapt is... Wat zegt u?... Een ogenblik... Wilt u het even herhalen? O juist, *parfaitement*.’

Hij legde de hoorn op de haak en draaide zich naar mij om.

‘Heb je het gehoord, Hastings? *Er is niemand ontsnapt*.’

‘Maar de man die hier is geweest, die oppasser?’ zei ik.

‘Zou het...’

‘Wat bedoel je?’

‘Zou het nummer Vier, de Vernietiger zijn geweest?’

Ik keek Poirot verbijsterd aan en zei even later, toen ik mijn stem weer in bedwang had: ‘We zullen hem in elk geval overal kunnen herkennen, dat is een voordeel. Het was een uitgesproken type.’

‘Vind je, *mon ami*? Dat ben ik niet met je eens. Hij was dik en brutaal, had een rood gezicht en een hese stem. Hij zal er nu heel anders uitzien. Verder had hij gewone ogen, gewone oren en een

volmaakt vals gebit. Identificatie is niet zo makkelijk als je denkt. De volgende keer...'

'Denk je dat er een "volgende keer" zal zijn?' vroeg ik.

Poirots gezicht werd heel ernstig.

'Het is een duel met de dood, *mon ami*. Jij en ik aan de ene kant en De Grote Vier aan de andere. Zij hebben de eerste slag gewonnen, maar hun plan om mij uit de weg te ruimen is mislukt en ze zullen voortaan rekening hebben te houden met Hercule Poirot!'